24R/23A-2025 (VAC2102)

2025

ENVIRONMENTAL STUDIES-II

(VAC)

Paper: VAC2102

Full Marks: 50

Time: Two hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Answer the following questions shortly: $1 \times 5=5$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়াঃ

- (a) What is environmental pollution? পৰিৱেশ প্ৰদূষণ কি?
- (b) Which of the following is an example of global environmental changes?
 - (i) Global warming
 - (ii) Freshwater shortages
 - (iii) Biodiversity loss
 - (iv) All of the above

E06F0 0001B

Contd.

তলৰ কোনটো বিশ্বজুৰি ঘটা পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিৱৰ্তনৰ এটি উদাহৰণ ?

- (i) গোলকীয় উষ্ণতা
- (ii) মিঠা পানিৰ অভাৱ
- (iii) জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ ক্ষতি
- (iv) ওপৰৰ সকলোবোৰ
- (c) Soil erosion is a major cause of desertification. (True/False)

 মাটিখহনীয়া মৰুভূমিকৰণৰ এক মুখ্য কাৰণ। (সঁচা/মিছা)
- (d) Sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs. (True/False)

 বহনক্ষম বিকাশ হৈছে এনে উন্নয়ন যি ভৱিষ্যত প্ৰজন্মৰ নিজৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰাৰ সামৰ্থ্যৰ সৈতে আপোচ নকৰাকৈ বৰ্তমানৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰে।

সেঁচা/মিছা)

(e) What is acid rain?
এচিড বৰষুণ কি?

2. Answer the following questions : (any two) $5\times2=10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটা)

- (a) Mention two remedial measures for controlling pollution.
 প্রদূষণ নিয়ন্ত্রণৰ বাবে দুটা প্রতিকাৰমূলক ব্যৱস্থা উল্লেখ করা।
- (b) Write any two characteristics of climate change.

 জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ *যিকোনো দুটা* বিশেষত্ব উল্লেখ কৰা।
- (c) Mention two major cause of ozone layer depletion.

 আজ'ন স্তৰ হ্ৰাস হোৱাৰ দুটা মুখ্য কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (d) Mention two important causes of global warming.
 গোলকীয় উফতা বৃদ্ধিৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰণ উল্লেখ কৰা।

3

E06F0 0001B

- (e) What do you mean by environmental management?
 পৰিৱেশ ব্যৱস্থাপনা বুলিলে কি বুজা?
- 3. Answer the following questions:

 (any three) 5×3=15

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো তিনিটা)

- (a) What are the different types of pollution? Explain in short.প্ৰদূষণৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ কি কি? চমুকৈ বুজাই লিখা।
- (b) What is land degradation? How does it impact other environmental problems?
 ভূমিৰ অৱক্ষয় কি? ইয়াৰ প্ৰভাৱ অন্যান্য পৰিৱেশজনিত সমস্যাত কেনেদৰে পৰে?
- (c) What is the concept of climate change?

 Mention any three effective strategies for mitigating climate change.

E06F0 0001B

4

- জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ধাৰণা কি? জলবায়ু পৰিৱৰ্তন প্ৰশমনৰ বাবে *যিকোনো তিনিটা* ফলপ্ৰসূ কৌশল উল্লেখ কৰা।
- (d) Discuss the projected impacts of climate change in India.
 ভাৰতত জলবায়ু পৰিয়র্তনৰ প্রক্ষেপিত প্রভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (e) Discuss the major causes and impacts of floods.
 বানপানীৰ প্ৰধান কাৰণ আৰু প্ৰভাৱসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- 4. Answer the following questions : (any two) $10\times2=20$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া ; (যিকোনো দুটা)

(a) Mention the major causes of water pollution. Discuss how water pollution effect the environment and human health.

E06F0 0001B

- 5

Contd.

জল প্ৰদূষণৰ প্ৰধান কাৰণসমূহ উল্লেখ কৰা। জল প্ৰদূষণে পৰিৱেশ আৰু মানুহৰ স্বাস্থ্যৰ ওপৰত কেনে প্ৰভাৱ পেলায় সেই বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (b) Define the concept of sustainable development. What are the key strategies are found to achieving sustainable development? বহনক্ষম বিকাশৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। বহনক্ষম উন্নয়ন সাধনৰ বাবে কি কি মূল কৌশল পোৱা যায়।
- (c) What is an earthquake? Briefly describe the causes of earthquake.

 ভূমিকম্প কি? ভূমিকম্পৰ কাৰণসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।
- (d) Discuss in detail the impact of rapid population growth on the environment and its management.

পৰিৱেশ আৰু ইয়াৰ ব্যৱস্থাপনাৰ ওপৰত দ্ৰুত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে বহলাই আলোচনা কৰা।